

Vybrané základné termíny a definície

DRM (Digital Radio Mondial): systém digitálneho rozhlasového vysielania, definovaný v špecifikácii ETSI ES 201 980. Systém je určený na vysielanie v pásme do 30 MHz. Umožňuje prenášať obvykle jednu rozhlasovú programovú službu. Na vysielanie je možné použiť štyri módy robustnosti (odolnosti proti rušivým vplyvom) – A, B, C, D. Tieto módy sú vhodné pre rôzne typy pokrytia územia (napr. lokálne, regionálne, národné).

DRM+ (Digital Radio Mondial): systém digitálneho rozhlasového vysielania, definovaný v rovnakej špecifikácii ako DRM, t. j. ETSI ES 201 980. Podľa normy sa označuje ako „systém DRM, mód robustnosti E“. Je určený na vysielanie v pásme od 47 do 174 MHz, uvažuje sa s ním však až do 230 MHz. Umožňuje prenášať až 4 rozhlasové programové služby.

frekvenčné vyhradenie (angl.: Allotment): v prípade pozemskej digitálnej televízie, resp. digitálneho rozhlasu začlenenie TV kanála, resp. frekvenčného bloku do odsúhlaseného plánu, prijatého na kompetentnej konferencii, ktorý môže štát využiť v príslušnej geografickej oblasti za definovaných podmienok.

multiplex: súhrnný dátový tok obsahujúci čiastkové dátové toky jednotlivých rozhlasových programových služieb a ďalších služieb upravených na spoločné šírenie prostredníctvom konkrétneho technologického prostriedku vysielacej siete. Multiplex predstavuje súbor (balík) rozhlasových programových a ďalších služieb (napr. EPG), ktoré sú spoločne vysielané v rámci jedného rozhlasového kanála (frekvenčného bloku).

prevádzkovateľ vysielacej siete (prevádzkovateľ): subjekt, ktorý prijíma sadu programových komponentov od jedného alebo viacerých vysielateľov, vytvára z nich jednoznačnú štruktúru celého súboru (multiplexu) a zabezpečuje prenos a vysielanie tohto multiplexu sieťou vysielateľov.

Set-top box (STB): elektronické zariadenie na príjem a dekódovanie signálu digitálneho vysielania, ktoré sa zapája medzi prijímaciu anténu a analógový prijímač.

T-DAB (Terrestrial Digital Audio Broadcasting): systém digitálneho rozhlasového vysielania, definovaný v norme ETSI EN 300 401¹. Systém je určený na vysielanie v pásmach TV I, VKV II, TV III (47 - 230 MHz - pásmo VHF) a pásme L (1452 – 1479,5 MHz). Umožňuje prenášať 5 programových služieb v kvalite CD alebo 6 služieb v kvalite FM alebo 12 služieb v kvalite AM. Na vysielanie sa môžu použiť štyri prenosové módy (I, II, III, IV), ktorých použitie je dané podmienkami prevádzky (napr. typom vysielacej siete, frekvenčným pásmom).

T-DAB+ (Terrestrial Digital Audio Broadcasting): variant systému T-DAB, používajúci progresívnejšie zdrojové kódovanie (MPEG-4 HE-AAC v2). Umožňuje prenášať až 24 rozhlasových programových služieb, obvykle sa však používa na prenos max. 16 služieb.

frekvenčný blok: v systéme T-DAB / T-DAB+ definovaná časť frekvenčného spektra so šírkou približne 1,5 MHz, využívaná na prenos jedného multiplexu rozhlasových programových služieb.

vysielacia sieť: elektronická komunikačná sieť, pozostávajúca z multiplexora čiastkových vstupných dátových tokov rôznych služieb, zo zariadení distribučnej siete a z vysielateľov.

¹ STN EN 300 401 V1.4.1 Systémy rozhlasového a televízneho vysielania. Digitálne rozhlasové vysielanie (DAB) pre pohyblivé, prenosné a pevné prijímače (87 0401).

vysielacia sieť SFN (Single Frequency Network – jednofrekvenčná sieť): štruktúra siete, v ktorej všetky vysielacie (rádovo približne rovnakého výkonu), prenášajúce rovnaký multiplex programových služieb, pracujú na tej istej frekvencii, pričom vďaka premyslenému spôsobu kódovania a modulácie sa tieto vysielacie vzájomne nerušia, ale naopak, pri splnení určitých podmienok podporujú (úrovne signálov sa sčítavajú). To má vplyv na efektívne využívanie frekvenčného spektra.

vysielaťel': fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vysiela alebo ktorá si necháva šíriť v úplnej a nezmenenej forme treťou osobou obsahovú službu a/alebo doplnkovú obsahovú službu.

Zoznam použitých skratiek

AM	amplitúdová modulácia
CEPT	Conférence Européenne des Administrations des Postes et des Télécommunications Európska konferencia poštových a telekomunikačných administratív
CD	Compact Disk kompaktný disk
DRM	Digital Radio Mondial svetové digitálne rádio
DVB-C	Digital Video Broadcasting – Cable káblové digitálne televízne vysielanie
DVB-S	Digital Video Broadcasting – Satellite družicové digitálne televízne vysielanie
DVB-T	Digital Video Broadcasting - Terrestrial pozemské digitálne televízne vysielanie
EBU	European Broadcasting Union Európska vysielacia únia
EN	European Standard Európska norma
EPG	Electronic Programme Guide elektronický programový sprievodca
ES	ETSI Standard norma ETSI
ETSI	European Telecommunications Standards Institute Európsky inštitút pre telekomunikačné normy
EÚ	Európska únia
EMWF	Emergency Warning Functionality funkcia varovania v núdzi (varovné hlásenia)
FM	frekvenčná modulácia

HE-AAC	High-Efficiency Advanced Audio Coding vysokoefektívne pokročilé kódovanie zvuku
IEC	International Electrotechnical Commission Medzinárodná komisia pre elektrotechniku
IPTV	Internet Protocol Television televízia využívajúca internetový protokol
ISDB-Tsb	Integrated Services Digital Broadcasting-Terrestrial Sound Broadcasting digitálne vysielanie integrovaných služieb - pozemské rozhlasové vysielanie
ITU	International Telecommunication Union Medzinárodná telekomunikačná únia
KV	krátke vlny (pásmo 5,9 – 19,020 MHz)
MPEG	Moving Picture Expert Group skupina expertov na pohyblivé obrazy (norma na redukciiu bitovej rýchlosti digitálneho obrazu a zvuku)
MSC	Main Service Channel kanál hlavnej služby
OFDM	Orthogonal Frequency Division Multiplexing ortogonálny multiplex s frekvenčným delením
QAM	Quadrature Amplitude Modulation kvadrátúrna amplitúdová modulácia
QPSK	Quadrature Phase Shift Keying kvadrátúrne kľúčovanie s posunov fázy
RDI	Receiver Data Interface dátové rozhranie prijímača
RDS	Radio Data System rádiový dátový systém
RTVS	Rozhlas a televízia Slovenska
S-DAB	Satellite Digital Audio Broadcasting družicové digitálne rozhlasové vysielanie
SFN	Single Frequency Network jednofrekvenčná sieť
SV	stredné vlny (pásmo 526,5 – 1606,5 kHz)
T-DAB	Terrestrial Digital Audio Broadcasting pozemské digitálne rozhlasové vysielanie
T-DMB	Terrestrial Digital Multimedia Broadcasting pozemské digitálne multimediálne vysielanie

TMC	Traffic Message Channel kanál dopravných správ
TPEG	Transport Protocol Experts Group skupina expertov na dopravný protokol
TV	televízia, televízny
VKV	veľmi krátke vlny
VHF	Very High Frequency veľmi vysoké frekvencie (pásmo 30 – 300 MHz)